

**LIETUVOS
TEISMAI**

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas

2026 m. rugpjūtis **PRAKTIKOS APŽVALGA**

Socialinė apsauga

Užsieniečių teisinė padėtis

Teisė kreiptis į teismą

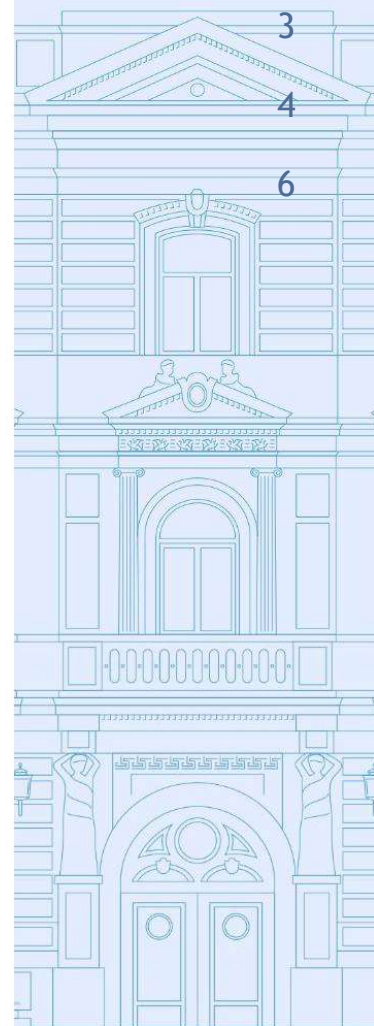
Reikalavimo užtikrinimo priemonės

3

3

4

6

Šioje apžvalgoje vartojamos **santrumpos**:

ABTĮ	Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymas
LVAT	Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas
MD	Migracijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos
UTPĮ	Lietuvos Respublikos įstatymas „Dėl užsieniečių teisinės padėties“
VAĮ	Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas
VĮ	valstybės įmonė
VMI	Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos

Pastaba. Šioje apžvalgoje pateikiamos neoficialios LVAT procesinių sprendimų santraukos, kurios LVAT nesaisto. Šis dokumentas yra skirtas tik informuoti. Oficialius nutarčių bei sprendimų tekstus galite rasti pasinaudoję interaktyviomis nuorodomis. Informacija dėstoma remiantis Teisėjų tarybos 2016 m. rugsėjo 30 d. nutarimu Nr. 13P-102-(7.1.2) patvirtintu Teismų procesinių sprendimų administracinėse bylose kategorijų klasifikatoriumi (nuo 2019 m. vasario 1 d. galiojanti redakcija).

Socialinė apsauga

Dėl institucijos atsakymo į prašymą nutraukti pagalbos šeimai procesą

Apžvelgiamoje byloje ginčas kilo dėl įpareigojimo atsakovams Kauno miesto socialinių paslaugų centrui ir Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybai prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos atlikti veiksmus – išnagrinėti pareiškėjos prašymą dėl atvejo vadybos nutraukimo dėl jos šeimos ir pateikti pareiškėjai raštišką atsakymą.

Pirmosios instancijos teismas atmetė pareiškėjos skundą, konstatavęs, kad atsakovai tinkamai atsakė į pareiškėjos prašymą ir pareiškėja buvo apie tai informuota.

Socialinės apsaugos ir darbo ministro 2018 m. kovo 29 d. įsakymu Nr. A1-141 patvirtinto Atvejo vadybos tvarkos aprašo 45 punkte nurodyta, kad pagalbos planas peržiūrimas atvejo vadybos posėdyje, kurį organizuoja atvejo vadybininkas.

Byloje nustatyta, kad atvejo vadyba pradėta taikyti nuo 2024 m. balandžio 3 d. Pareiškėja 2025 m. birželio 4 d. pateikė prašymą užbaigti atvejo vadybos procesą. Atvejo vadybininkė 2025 m. liepos 4 d. telefonu informavo pareiškėją, kad, siekiant išnagrinėti jos kreipimąsi ir priimti prašomus sprendimus, 2025 m. liepos 9 d. suorganizuotas jos šeimos atvejo vadybos posėdis. Atsižvelgiant į tai, kad ne visi posėdžio dalyviai galėjo dalyvauti posėdyje numatytu laiku, atvejo vadybos posėdis buvo perkeltas į artimiausią, visiems dalyviams tinkamą datą – 2025 m. liepos 21 d. Pareiškėja buvo informuota apie tai ir neprieštaravo dėl pakeistos posėdžio datos. 2025 m. liepos 21 d. posėdyje dalyvavo Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos specialistai, pareiškėja ir jos dukra. Posėdyje, be kita ko, pareiškėja pateikė paaiškinimus ir nurodė, kad sutinka, jog jos šeimai galėtų būti paliktas tik atvejo vadybos koordinavimas. Posėdyje nuspręsta pratęsti pareiškėjos šeimos atvejo vadybos koordinavimą, bet nutraukti socialinės priežiūros šeimoms paslaugas. Teismui pateiktame Pagalbos plane, kuriame užfiksuota 2025 m. liepos 21 d. posėdžio eiga, rezultatas ir kt., yra pareiškėjos parašas. Tačiau pareiškėja laikėsi pozicijos, kad atsakovai per VAĮ įtvirtintą 20 darbo dienų terminą nepagrįstai jai nepateikė raštu atsakymo į jos prašymą.

LVAT teisėjų kolegija paliko pirmosios instancijos teismo sprendimą nepakeistą, konstatavusi, kad pareiškėjos prašymas buvo išnagrinėtas 2025 m. liepos 21 d. posėdyje. Pareiškėja dalyvavo šiame posėdyje, turėjo galimybę pateikti savo paaiškinimus ir prašymus. Ji pasirašė atitinkamuose dokumentuose, todėl buvo tinkamai informuota apie posėdžio rezultatą. Pareiškėjai buvo pateiktas Pagalbos planas (jo nuorašas), todėl pareiškėja, nesutikdama su posėdyje priimtu sprendimu, turėjo galimybę dėl jo pateikti skundą teisės aktuose nustatyta tvarka. LVAT darė išvadą, kad pareiškėjos pozicija, jog prašymas iki šiol nėra išnagrinėtas, nes jai turėjo būti pateiktas papildomas rašytinis administracinis sprendimas, yra nepagrįsta. Konstatavęs, jog pareiškėjai buvo pateiktas atsakymas į jos prašymą, LVAT pažymėjo, kad pareiškėjos teiginiai dėl VAĮ įtvirtintų terminų pažeidimo neturi esminės teisinės reikšmės. Pagalbos planas ar kiti su pareiškėjos šeimos atvejo valdymu susiję dokumentai nebuvo šios administracinės bylos objektas, todėl LVAT teisėjų kolegija nevertino ir nepasisakė dėl jų turinio atitikties teisės aktų reikalavimams.

Pareiškėjos apeliacinis skundas atmetas, pirmosios instancijos teismo sprendimas paliktas nepakeistas.

2026 m. rugpjūčio 24 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-1873-822/2026

Teisminio proceso Nr. 3-62-3-01137-2025-5

Procesinio sprendimo kategorija 7.9

Užsieniečių teisinė padėtis

Dėl apgyvendinimo pagal pasienio procedūrą ir sulaikymo atribojimo

Byloje nagrinėtas ginčas, kilęs dėl MD sprendimo, kuriuo nuspręsta pareiškėją laikinai apgyvendinti, nesuteikiant teisės laisvai judėti Lietuvos Respublikos teritorijoje, pagrįstumo ir teisėtumo.

Pirmosios instancijos teismas atmetė pareiškėjo skundą, konstatavęs, kad ginčijamas MD sprendimas atitiko UTPĮ ir Reglamento 2024/1348¹ nuostatas.

¹ 2024 m. gegužės 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1348, kuriuo Sąjungoje nustatoma bendra tarptautinės apsaugos procedūra ir panaikinama Direktyva 2013/32/ES.

Byloje nustatyta, kad pareiškėjas buvo sulaikytas dėl neteisėto išorės sienos kirtimo ir pareiškė prašymą dėl tarptautinės apsaugos suteikimo išorės sienos perėjimo punkte arba tranzito zonoje, todėl jo atžvilgiu pagal Reglamento 2024/1348 42–45 straipsnius pradėta pasienio procedūra. Byloje nebuvo ginčo dėl pasienio procedūros taikymo teisėtumo.

Šiomis aplinkybėmis LVAT pažymėjo, jog pareiškėjas nebuvo sulaikytas UTPJ 113–114 straipsnių prasme, jam nebuvo paskirta UTPJ 115 straipsnio 2 dalyje nurodyta alternatyvi sulaikymui priemonė. Pareiškėjo apgyvendinimas laikino apgyvendinimo vietoje, nesuteikiant teisės laisvai judėti Lietuvos Respublikos teritorijoje, grindžiamas specialia UTPJ 140⁸ straipsnio 3 dalyje įtvirtinta teisine priemone, taikoma prieglobsčio prašytojui pasienio procedūros metu. UTPJ 140⁸ straipsnio 3 dalyje įtvirtintas judėjimo laisvės ribojimas siejamas ne su individualiai nustatyta sulaikymo būtinybe, bet su pasienio procedūros taikymu ir šioje normoje nustatytu sąlygu buvimu. Todėl aplinkybė, kad pareiškėjas bendradarbiauja su kompetentingomis institucijomis, pateikė paso kopiją, nekelia grėsmės viešajai tvarkai ar valstybės saugumui arba nepažeidė laikino išvykimo ir grįžimo tvarkos, savaime nereiškia, kad jam nebegali būti taikoma UTPJ 140⁸ straipsnio 3 dalyje nustatyta priemonė. Šios aplinkybės turi būti vertinamos tiek, kiek jos gali būti reikšmingos sprendžiant, ar egzistuoja šioje teisės normoje nustatytos sąlygos arba individualios aplinkybės, dėl kurių judėjimo laisvės ribojimas negalėtų būti taikomas.

Vertindamas pareiškėjo argumentus dėl judėjimo laisvės apribojimo proporcingumo, LVAT atkreipė dėmesį, kad pareiškėjui su apgyvendinimo įstaigos vadovo leidimu buvo leidžiama išvykti iš laikino apgyvendinimo vietos ir šia teise pareiškėjas ne kartą pasinaudojo.

LVAT atmetė pareiškėjo apeliacinį skundą.

2026 m. rugpjūčio 12 d. nutartis administracinėje byloje Nr. SU-25-821/2026

Teismo proceso Nr. 4-16-3-15131-2026-5

Procesinio sprendimo kategorija 8.5

Teisė kreiptis į teismą

Dėl reikalavimo įpareigoti viešojo administravimo subjektą atlikti veiksmus priimtinum

Nagrinėtoje byloje ginčas kilo dėl Regionų administracinio teismo nutarties, kuria atsisakyta priimti pareiškėjo patikslinto skundo reikalavimą, pagrįstumo ir teisėtumo.

Pirmosios instancijos teismas nurodė, kad pareiškėjas patikslintame skunde iš esmės formuluoja tik vieną naują penktąjį skundo reikalavimą – įpareigoti atsakovą VĮ Valstybinių miškų urėdiją, prieš teikiant tvirtinti VĮ Valstybinių miškų urėdijos patikėjimo teise valdomų Ignalinos regioninio padalinio ir Švenčionėlių regioninio padalinio administruojamų miškų vidinės miškotvarkos projektų pakeitimus ta apimtimi, kuria planuojama ūkinė veikla įsteigtose ir potencialiose Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijose ir jų artimoje aplinkoje, atlikti tinkamą planuojamos ūkinės veiklos poveikio šioms teritorijoms vertinimą pagal Direktyvos 92/43/EEB² 6 straipsnio 3 dalį, o tais atvejais, kai reikšmingo poveikio galimybė negali būti atmesta remiantis geriausiomis mokslo žiniomis, – atlikti planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimą teisės aktų nustatyta tvarka ir įpareigoti atsakovą Valstybinę miškų tarnybą netvirtinti VĮ Valstybinių miškų urėdijos patikėjimo teise valdomų Ignalinos regioninio padalinio ir Švenčionėlių regioninio padalinio administruojamų miškų vidinės miškotvarkos projektų pakeitimų ta apimtimi, kuria planuojama ūkinė veikla Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijose ir jų artimoje aplinkoje, kol nebus atliktas tinkamas planuojamos ūkinės veiklos poveikio šioms teritorijoms vertinimas pagal Direktyvos 92/43/EEB 6 straipsnio 3 dalį. Pirmosios instancijos teismas padarė išvadą, kad tokio pobūdžio reikalavimo nagrinėjimas nepriskirtas administracinių teismų kompetencijai, nes teismas negali perimti viešojo administravimo subjektų funkcijų (ABTĮ 33 str. 1 d. 1 p.), ir dėl to šį reikalavimą atsisakė priimti.

LVAT teisėjų kolegija, nagrinėdama atskirąjį skundą ir įvertinusi pareiškėjo patikslinto skundo reikalavimo formuluotę, konstatavo, jog akivaizdu, kad tokiu reikalavimu nėra siekiama, jog teismas perimtų viešojo administravimo subjektų funkcijas, o prašoma įpareigoti viešojo administravimo subjektą atlikti veiksmus, ir tokio pobūdžio reikalavimai pagal ABTĮ nuostatas gali būti reiškiami, kai viešojo administravimo subjektas neatlieka savo veiksmų pagal kompetenciją, vilkina ar atsisako juos atlikti.

² 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos Direktyva 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos.

Teisėjų kolegija pažymėjo, jog byloje dėl viešojo administravimo subjekto neveikimo teismas gali įpareigoti viešojo administravimo subjektą per teismo nustatytą laiką priimti reikiamą teisės aktą arba įvykdyti kitokį teismo patvarkymą (ABTĮ 92 str.), tačiau reiškiant savarankišką skundo reikalavimą dėl įpareigojimo atlikti veiksmus, skunde turi būti nurodytos aplinkybės, kurios patvirtintų, kad administravimo subjektas atsisakė atlikti skundą padavusio asmens prašomus veiksmus ar viešojo administravimo subjektas vilkina prašomų atlikti veiksmų atlikimą, bei pateikiamas pagrindas, remiantis kuriuo reikalaujama atlikti atitinkamus veiksmus, įrodymai, pagrindžiantys aplinkybes, kad atitinkami veiksmai nebuvo atlikti ar juos atsisakyta atlikti.

Apibendrinama tai, kas išdėstyta, teisėjų kolegija konstatavo, kad pirmosios instancijos teismas turėjo vertinti pareiškėjo patikslinto skundo 5 reikalavimą minėtais aspektais, tačiau to neatliko, todėl pareiškėjo patikslinto skundo priėmimo klausimas perduotas pirmosios instancijos teismui nagrinėti iš naujo.

2026 m. rugpjūčio 12 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eAS-1169-520/2026

Teismo proceso Nr. 3-62-3-00358-2026-0

Procesinio sprendimo kategorija 43.4

Dėl informacinio pobūdžio dokumento apskundimo ir teismo pareigos padėti tikslinti skundo reikalavimą

Nagrinėtoje byloje ginčas kilo dėl Regionų administracinio teismo nutarties, kuria atsisakyta priimti pareiškėjo skundą dėl Raseinių rajono savivaldybės administracijos rašto „Dėl apleisto ar neprižiūrimo statinio apmokestinimo“ (toliau – Raštas) panaikinimo, pagrįstumo ir teisėtumo.

Pirmosios instancijos teismas, įvertinęs pareiškėjo skundžiamo Rašto turinį, padarė išvadą, kad jis informacinio pobūdžio ir pats savaime pareiškėjui nesukelia teisinių pasekmių, todėl negali būti administracinės bylos dalyku (ABTĮ 33 str. 2 d. 1 p.), o teisines pasekmes pareiškėjui sukelia Rašte nurodytas Raseinių rajono savivaldybės tarybos 2025 m. lapkričio 27 d. sprendimas Nr. TS-325.

LVAT teisėjų kolegija, nagrinėdama atskirąjį skundą, priminė nuoseklią teismų praktiką dėl informacinio pobūdžio dokumentų apskundimo teismui negalimumo bei nustatė, kad pareiškėjas Raštu buvo informuotas, jog ginčo statiniai, vadovaujantis Nekilnojamojo turto mokesčio įstatymu, Raseinių rajono savivaldybės tarybos 2024 m. gruodžio 18 d. sprendimu Nr. TS-360 patvirtintu Apleisto ar neprižiūrimo nekilnojamojo turto nustatymo tvarkos aprašu (toliau – Aprašas) ir Raseinių rajono savivaldybės tarybos 2025 m. lapkričio 27 d. sprendimu Nr. TS-325, kuriuo nuspręsta patvirtinti Apleisto ar neprižiūrimo nekilnojamojo turto, kuriam taikomas Raseinių rajono savivaldybės tarybos nustatytas nekilnojamojo turto mokesčio tarifas, sąrašą, yra perduoti VMI, kad apmokestintų šiuo metu galiojančiu Raseinių rajono savivaldybės nustatytu apleisto ar neprižiūrimo nekilnojamojo turto mokesčiu.

Teisėjų kolegija pažymėjo, jog Aprašo 14 punkte numatyta, kad Raseinių rajono savivaldybės administracijos Architektūros ir teritorijų planavimo skyrius, atsakingas už statinių naudojimo priežiūrą (priežiūros vykdytojas) per 10 darbo dienų nuo Raseinių rajono savivaldybės tarybos sprendimo įsigaliojimo dienos: 14.1. registruotu laišku arba elektroniniu paštu praneša statinių savininkams (valdytojams) apie jų valdomo nekilnojamojo turto įrašymą į sąrašą; 14.2. pateikia VMI savivaldybės tarybos sprendimo nuorašą mokesčių įmokų kontrolei. Iš nurodyto teisinio reguliavimo, skundžiamo Rašto turinio LVAT nusprendė, kad Raštas yra informacinio pobūdžio dokumentas, kuris pats savaime pareiškėjui nesukelia teisinių pasekmių ir dėl to negali būti administracinės bylos dalyku, tačiau, teisėjų kolegijos vertinimu, šiuo atveju pirmosios instancijos teismas nutartyje nurodęs, kad pareiškėjui teisines pasekmes sukelia būtent Rašte nurodytas Raseinių rajono savivaldybės tarybos 2025 m. lapkričio 27 d. sprendimas Nr. TS-325, siekdamas veiksmingai užtikrinti asmens teisę į teisminę gynybą, nebuvo pakankamai aktyvus. Siekdamas tinkamai apsibrėžti skundo ribas bei padėti pareiškėjui įgyvendinti jo procesines teises (ABTĮ 12 str.), pirmosios instancijos teismas turėjo suteikti galimybę pareiškėjui patikslinti skundo reikalavimą bei aplinkybes, kuriomis jis grindžia savo reikalavimą, per trūkumų šalinimo institutą, to teismui nepadarius – iš esmės netinkamai aiškintas ir taikytas proceso teisės normos, dėl ko pareiškėjo atskirasis skundas tenkintas iš dalies, o pirmosios instancijos teismo nutartis panaikinta ir pareiškėjo skundo priėmimo klausimas perduotas pirmosios instancijos teismui nagrinėti iš naujo.

2026 m. rugpjūčio 26 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eAS-862-1047/2026

Teismo proceso Nr. 3-64-3-00478-2026-5

Procesinio sprendimo kategorija 43.5.1.1

[Prieiga internete](#)

Reikalavimo užtikrinimo priemonės

Dėl Aplinkos apsaugos departamento duoto privalomojo nurodymo apskundimo teismui suspensyvinio efekto

Apžvelgiamos bylos atskirojo skundo dalykas – pirmosios instancijos teismo nutarties dalies, kuria netaikyta reikalavimo užtikrinimo priemonė, teisėtumas ir pagrįstumas.

Pareiškėjas skunde suformulavo reikalavimą panaikinti Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos (toliau – Departamentas) teritorinio skyriaus privalomąjį nurodymą, kuriuo nurodyta sustabdyti pareiškėjo eksploatuojamos šaudyklos veiklą, kol bus atlikta planuojamos ūkinės veiklos atranka dėl poveikio aplinkai vertinimo ir (ar) poveikio aplinkai vertinimas (toliau – Privalomasis nurodymas), ir Departamento sprendimą (toliau – Sprendimas). Pareiškėjas taip pat prašė taikyti reikalavimo užtikrinimo priemonę – iki teismo sprendimo įsiteisėjimo šioje administracinėje byloje sustabdyti Privalomojo nurodymo galiojimą ir vykdymą.

LVAT teisėjų kolegija pažymėjo, kad Aplinkos apsaugos valstybinės priežiūros įstatymo (toliau – Priežiūros įstatymas) 26 straipsnio 1 dalyje įtvirtinta, jog jeigu privalomasis nurodymas neįvykdomas, suėjus privalomojo nurodymo įvykdymo terminui, aplinkos apsaugos valstybinę priežiūrą atliekanti institucija perduoda privalomąjį nurodymą priverstinai vykdyti antstoliui, išskyrus atvejus, kai iškelta byla dėl privalomojo nurodymo teisėtumo arba privalomojo nurodymo įvykdymo termino pratęsimo. Šiais atvejais privalomasis nurodymas perduodamas vykdyti antstoliui įsiteisėjus teismo sprendimui nepanaikinti privalomojo nurodymo arba kai sueina teismo nustatyti papildomi privalomojo nurodymo įvykdymo terminai ar įsiteisėja teismo sprendimas nepratęsti privalomojo nurodymo termino.

Remiantis minėtu reguliavimu konstatuota, jog Priežiūros įstatymo 26 straipsnio 1 dalis, nustatanti administracinio sprendimo dėl privalomojo nurodymo vykdymo tvarką, įtvirtina, kad privalomojo nurodymo apskundimas teismui arba kreipimasis į teismą dėl privalomojo nurodymo įvykdymo termino pratęsimo sukelia pagal įstatymą suspensyvinį efektą, tai yra administracinis sprendimas nėra vykdomas ir negali būti priverstinai vykdomas, kol byla nagrinėjama teisme. Daryta išvada, jog, jeigu įstatyme nustatyta, kad skundo padavimas teismui sustabdo sprendimo vykdymą (kaip šiuo atveju pagal Priežiūros įstatymo 26 straipsnio 1 dalį), nėra pagrindo spręsti dėl reikalavimo užtikrinimo priemonės – administracinio sprendimo vykdymo sustabdymo teismo nutartimi pagal ABTĮ 70 straipsnį – taikymo, todėl proceso šalies tokiu atveju pareikštas prašymas atmetamas.

Pirmosios instancijos teismo nutartis palikta nepakeista.

2026 m. rugpjūčio 26 d. nutartis administracinėje byloje Nr. AS-2582-556/2026

Teismo proceso Nr. 3-63-3-04738-2026-7

Procesinio sprendimo kategorija 49